

MEHANIZAM ZA PRIGOVORE

SG/E/2025/13

**ŽELEZNIČKA PRUGA NIŠ–
DIMITROVGRAD
(SRBIJA)**

IZVEŠTAJ O POČETNOJ PROCENI

10. MART 2026

SG/E/2025/13

Železnička pruga Niš–Dimitrovgrad (Srbija)

Izveštaj o početnoj proceni

Poverljiv prigovor: Ne

Eksterna distribucija

Podnosilac prigovora
Nosilac projekta

Interna distribucija

Generalni inspektor
Relevantne EIB usluge

Odricanje od odgovornosti

Ovaj izveštaj se zasniva na informacijama koje su Mehanizmu za prigovore Grupacije EIB bile dostupne do 27.februara 2026.godine

U slučaju neslaganja između verzija na različitim jezicima, merodavna je verzija na engleskom jeziku.

Mehanizam za prigovore Grupacije EIB

Mehanizam za prigovore Grupacije EIB (Mehanizam za prigovore) jeste sredstvo koje omogućava rešavanje sporova u slučaju da neki pojedinac smatra da je Evropska investiciona banka (EIB) učinila nešto pogrešno, tj. ako smatra da je Grupacija EIB nepravilno postupila. Mehanizam za prigovore nije mehanizam pravnog izvršenja i neće nadomestiti presudu nadležnih pravosudnih organa.

Pod nepravilnim postupanjem podrazumevaju se loši ili neuspešni postupci. To se dešava kada EIB ne postupi u skladu sa pravilom ili načelom koje je za nju obavezujuće, uključujući njene sopstvene politike, standarde i procedure. Koncept nepravilnog postupanja obuhvata slučajeve kada EIB ne poštuje ljudska prava, važeće pravo ili načela dobre uprave. Nepravilno postupanje se može odnositi na odluke, radnje ili propuste Grupacije EIB i može uključivati uticaj projekata i poslovanja EIB na životnu sredinu ili društvo.

Jedan od glavnih ciljeva Mehanizma za prigovore jeste da obezbedi pravo na saslušanje i pravo na prigovor. Mandat Mehanizma za prigovore obuhvata rešavanje problema koje podnosioci prigovora istaknu, u saradnji sa relevantnim internim i eksternim zainteresovanim stranama. Gde je to moguće, Mehanizam za prigovore takođe aktivno promoviše i podržava lokalne inicijative za rešavanje prigovora (na primer, kroz mehanizme za prigovore na nivou projekata). Za više informacija o Mehanizmu za prigovore, posetite: <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/index.htm>.

Izveštaj o početnoj proceni

Početna procena je načelno usmerena na¹:

- pojašnjenje problema na koje je ukazao podnosilac prigovora i sticanje boljeg uvida u poziciju podnosioca prigovora, kao i stavova drugih zainteresovanih strana (npr. nosioca projekta, nacionalnih organa),
- procenu da li bi i kako zainteresovane strane (npr. podnosioci prigovora, nosilac projekta i relevantni projektni tim Grupacije EIB) mogle tražiti rešenje problema na koje su ukazali podnosioci prigovora,
- utvrđivanje da li je neophodno i/ili moguće da Mehanizam za prigovore EIB grupe obavi dodatne poslove (istraga, preispitivanje usklađenosti ili kolaborativno rešavanje spora između strana) kako bi se preispitali navodi odnosno rešili problemi na koje su podnosioci prigovora ukazali.

¹ Kako je navedeno u tački 2.2.1, 2.2.2 i 2.2.7 Procedura Mehanizma za prigovore Grupacije EIB, koje se mogu naći na: Procedure Mehanizma za prigovore Grupacije EIB, novembar 2018. godine.

SADRŽAJ

1	Projekat	1
2	PRIGOVOR	1
3	REGULATORNI OKVIR	1
4	POČETNA PROCENA	2
5	DALJI KORACI	2

1 PROJEKAT

- 1.1 Projekat se odnosi na finansiranje modernizacije postojeće železničke pruge Niš–Dimitrovgrad.(dalje u tekstu: **projekat**)².
- 1.2 Dana 1. decembra 2017. Odbor direktora EIB-a odobrio je investicioni kredit za projekat do 134 miliona €. Dodatni investicioni kredit EIB-a u iznosu od 100 miliona € odobrio je Odbor direktora Banke u julu 2024. Zajmoprimac je Republika Srbija, dok projekat sprovodi Infrastruktura železnica Srbije (SRI, odnosno **Nosilac projekat**). Projekat takođe prima podršku u obliku grantova iz Okvira za investicije u Zapadnom Balkanu u iznosu od 106 miliona €.

2 PRIGOVOR

- 2.1 Dana 24. septembra 2025. godine, Mehanizam za prigovore zaprimio je prigovor od lica pogođenog projektom. Podnosilac prigovora je zaposleni Nosioca projekta, koji živi sa suprugom i troje dece u stanu u vlasništvu Nosioca projekta. Stan će morati biti uklonjen radi realizacije segmenta projekta Staničenje–Dimitrovgrad.
- 2.2 Podnosilac prigovora navodi da proces preseljenja koji sprovodi Nosilac projekta nije u skladu sa ekološkim i socijalnim standardima Grupe EIB, posebno u pogledu obezbeđenja adekvatnog alternativnog smeštaja, prava i zaštite ranjivih grupa, kao i smislenog uključivanja zainteresovanih strana.

3 REGULATORNI OKVIR

- 3.1 Rad Mehanizma za prigovore uređuju Politika³ i Procedure⁴ Mehanizma za prigovore Grupe EIB. Nakon što je prigovor ocenjen kao podoban, EIB-CM je sprovela inicijalnu procenu kako bi se utvrdilo da li je dalje postupanje Mehanizma za prigovore potrebno i izvodljivo. Takvo dalje postupanje može obuhvatati reviziju usklađenosti ili proces zajedničkog rešavanja spora. Ovaj izveštaj prikazuje rezultate inicijalne procene Mehanizma za prigovore. Za više informacija o ciljevima inicijalne procene, vidi stranu iii.
- 3.2 Regulatorni okvir primenljiv u ovom slučaju obuhvata:
- Izjavu EIB o načelima i standardima u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja⁵;
 - EIB Priručnik o ekološkim i socijalnim pitanjima⁶;
 - Akcioni plan preseljenja (RAP)⁷;
 - Primjenjive nacionalne politike i propise, uključujući Zakon o eksproprijaciji i Zakon o stanovanju i održavanju zgrada Republike Srbije;
 - Ugovorne obaveze, uključujući obaveze proizašle iz Finansijskog ugovora.

² Više informacija o projektu dostupno je na: **ŽELEZNIČKA PRUGA NIŠ–DIMITROVGRAD**

³ § 4.2.1 Politike Mehanizma za prigovore Grupe EIB (politika), dostupno na: **Politika Mehanizma za prigovore EIB Grupe**

⁴ § 2.1.3 Procedura Mehanizma za prigovore Grupe EIB (procedure), dostupno na: **Procedure Mehanizma za prigovore EIB Grupe**

⁵ Dostupno na: Izjava EIB o ekološkim i socijalnim načelima i standardima.

⁶ U verziji od 2. decembra 2013, verzija 9.0, dostupno na: EIB Priručnik o ekološkim i socijalnim pitanjima.

⁷ Javna verzija Plana preseljenja dostupna je na: <https://www.eib.org/en/registers/all/254789847>.

4 POČETNA PROCENA

- 4.1 Tokom početne procene, Mehanizam za prigovore održao je bilateralne sastanke sa podnosiocem prigovora i Nosiocem projekta i pregledao ključne dokumente. Tokom ovih razmena, kako podnosilac prigovora, tako i Nosioc projekta iskazali su interesovanje za proces zajedničkog rešavanja spora, koji bi posredovao Mehanizam za prigovore.

5 DALJI KORACI

- 5.1 Nakon početne procene, Mehanizam za prigovore predlaže nastavak kroz proces zajedničkog rešavanja spora, uzimajući u obzir spremnost podnosioca prigovora i Nosioca projekta da se uključe u dijalog radi rešavanja istaknutih problema. Proces zajedničkog rešavanja spora ima karakter usmeren ka budućnosti i ima za cilj postizanje međusobno prihvatljivih i održivih rešenja. Mehanizam za prigovore će koordinisati pripremu i sprovođenje ovog procesa sa uključenim stranama.⁸

Mehanizam za prigovore EIB grupe

⁸ Rokovi za obradu prigovora mogu se produžiti uz konsultaciju sa podnosiocem prigovora, kako bi se omogućilo sveobuhvatno uključivanje strana i upravljanje legitimnim očekivanjima – § 4.4.4 Politike.